

Понятието *чон* (정) или как обичат корейците

Виктория Георгиева

СУ „Св. Климент Охридски“

I курс, катедра Кореистика

Любовта е чувство, съпътствало хората през вековете. Тя е неизменна част от човешкото съществуване и като такава се проявява във всичко, което правим. Независимо колко сме различни един от друг, тя ни обединява. Всеки народ има своя характерен начин на изразяване на това чувство и то винаги е пряко обвързано с културата. За пример бих дала французите и техния пенлив нрав, те са известни по света като изключително страстни. Техният абсолютен антипод са англичаните, познати като студени. Нека минем на Изток, българите сме ревниви, гърците пък са разумни. А Далечният изток? Японците разбират любовта като желание да притежаваш обекта и неговото обожание, а китайците пък я виждат като взаимодействие. Но Корея остава някак настрана и това ме кара да се питам как обичат корейците и какво за тях е любов?

Когато днес говорим за любов, трябва да имаме предвид, че източните народи имат далеч по- всеобхватно разбиране на тази дума и чувството, което тя изразява. Любовта към приятел, към природата, към хората и техния вътрешен свят, към родината, към държавата и управляващия, и към всичко, което ни заобикаля. Тя е движеща сила. За корейците любовта е многозначна, с различни аспекти и измерения. Тя е онова чувство, което те кара да виждаш, да разбираш и да усещаш света не с очите, а със сърцето. Онази мъдрост, която те води към изследването на дълбоките човешки вселени. С присъщата за тяхната култура мъдрост и балансираност корейците въвеждат в живота си понятие за всичко гореизброено - понятието *чон*. Балансът, който постигат в живота, в любовта, в изкуството и прочее налага това понятие като символ на любовта във всичко, което правиш и постигаш. *Чон* обаче е толкова древно чувство, колкото и самото чувство любов. То е обич, вкоренена толкова дълбоко, че дори когато любовта изчезне, *чон* остава. Дори йероглифът за *чон* 情 е с основни значения „чувство“, „усещане“, „привързаност“, „любов“, „чисто намерение“, „лоялност“, „природа“, „човечност“, „истина“ - обич във всичките й прояви, загриженост дали всичко е наред. Любовта за

корееца е смирена и спокойна, пречистваща и магична, ценна и красива, пред нея всички са равни.

Съприкосновението с литературата, киното и ежедневието на този народ ми даде възможност да се потопя в нов свят и да се оставя да бъде запленена от нежност, копнеж, спонтанни емоции, дълбоки чувства, наслада, че дори понякога скръб. Когато чух темата за това есе, моят интерес бе възбуден, затова се обърнах към литературата и прочетох книгата „Духът на пролетта“ на проф. Александър Федотов, където с всяка страница се разкриваше все по-нов и необятен аспект на корейската любов, ту бе представена през призмата на шегата, ту пречупена през тъгата, беше показана привързаност отвъд думите. След това реших да видя и по-практичната страна на въпроса и прочетох помагалото „Корея“ и по-конкретно разделите за културата и историята. Това ми даде възможност да разширя мирогледа си. И така разбрах, че когато се обърнем към бита и изкуството, архитектурата и занаятите на корейците, отношението един към друг, разбираме, че *чон* въплъщава онова чувство на радост, сигурност, подкрепа и топлина, изконно заложено в тях, а те го кодират във всичко, което правят.

С разглеждането на различните разбираня на царствата в корейската история, които на пръв поглед са доста различни, осъзнах, че едно нещо ги свързва, и то е разбирането на истинската любов като искрена. Тя не може да се скрие, дава всичко и не очаква нищо в замяна, не завижда, не пита, няма време и ограничение, понякога те окрилява, а друг път наранява. Идва, направо те връхлита, преобръща целия ти свят и ти помага да го видиш в нов, претворен облик. Странно и прекрасно е как корейците откриват любовта в капките роса, в хибискуса, в дъжда, в дъгата, в слънцето и вселената, и също така един в друг. За тях тя е свободна да цъфти и да ражда плод. Не е просто чувство, а и състояние на духа.

Общо знание е, че в представите на източните народи светът е изконно хармоничен. При корейците тази хармония откриваме в изящната словесност, в изкуствеността на калиграфията, в киното и в любовта. *Чон* и любовта се преплитат, те са хармония, баланс, може би са съпоставими с будистката нирвана. Същността на дълбоката любов за Корея се проявява в това да предложиш щастие, да подадеш храна в чинията на ближния, да уважаваш по-високопоставения в обществената йерархия с речта си, да помагаш на бедния и онеправдания. Като че ли *чон* въплъщава отварянето на сърцето към другите, така че да можеш да възприемеш света без да страдаш, с всичките му несъвършенства и да го превърнеш в място, на което личното ти съвършенство и

удовлетвореност ще бъде постигната, а това ще те направи не само щастлив, но и пълноценен за колектива.

Добре би било да насочим мислите си в едно по-широкообхватно изследване на тази дума - любов. В корейския език синоними на думата 사랑 биха могли да са 애정, 친애, 모련, и всички те са обединени в 정. А ако се вгледаме в културата на другите народи, лесно ще забележим, че и древните гърци са видели различните проявления на любовта - въвели са думата „ерос“ като понятие за страст, думата „филия“ като душевно влечение и чисти чувства, и „агапе“ като висша форма на привързаност. Тези проявления са проникнали в латинския и произлезлите от него езици. Всички те също като корейците имат различни понятия за страст и плътска любов, душевно влечение и чисти чувства, дори силната привързаност, но не и обща дума за всичко това. Ако погледнем славяните, отново ще направим същата констатация, има думи за различните проявления на любовта, но не и общо понятие. Френският писател Антоан дьо Сент- Екзюпери успява да опише чон в своето произведение “Малкият принц“, но във френския също няма лексикална единица, която еднозначно да го обобщи. В един от най-разпространените речници в света - английския, отново липсва еквивалент. Всеки народ има различна лексика за обяснение на разнообразните видове привързаност, но само мъдрият корейски етнос е успял да обедини целия този комплекс от чувства в една универсална дума, чийто най-общ превод е любов и това е чон. Една покана в личния свят на човека и дълбока, истинска обич, сливане на тялото и душата.